10.3.2016

Liikenne- ja viestintävaliokunta,
eduskunta

ÄLYLIIKENTEEN KONKREETTISTEN KOKEILUJEN EDISTÄMINEN SUOMESSA VUONNA 2016

1 Johdanto hallituksen ohjelmaan

Hallituksen ohjelmassa päiväyksellä 29.5.2015 vuoden 2025 visiossa tavoitteeksi nostetaan digitalisaation tuomien mahdollisuuksien hyödyntäminen, kokeilukulttuurin käyttöönotto sekä säädösten sujuvoittaminen.

Tapaamisen tavoitteena on esitellä eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle hallituksen ohjelman mukaisien julkisen- ja yksityisensektorin sekä asiakkaiden yhteistyössä tekemiä älyliikenteen edistämistoimenpiteitä. Älyliikenteellä tarkoitetaan tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä liikennejärjestelmässä.

2 Liikenteen ja liikkumisen ongelmat sekä trendit

Liikenteen ratkaistavat globaalit ongelmat ovat läsnä myös Suomessa: öljyriippuvuus, matka-ajat henkilöautolla yksin, liikenteen kasvihuonepäästöt, väyläomaisuuden 2,4 mrd € kasvava korjausvelka, liikenneonnettomuudet sekä julkisesti rahoitettujen henkilökuljetusten 1 mrd € vuosikustannukset.

Samaan aikaan megatrendeistä kaupunkiväestön osuus kasvaa globaalisti ja Suomessa seuraavan kymmenen vuoden aikana. Digitalisaatio taas mahdollistaa niin kaupungeissa kuin maaseudulla ihmisten, ajoneuvojen, liikennemuotojen ja erilaisten palvelujen kytkemisen yhteiseen älykkääseen käyttöön. Trendeistä taas automaatio ja robotisaatio mahdollistavat uusia ja turvallisempia tapoja toteuttaa matkat ja kuljetukset, tarjoten esim. vanhuksille paremmat liikkumismahdollisuudet.

3 Älyliikenteen konkreettiset kokeilut – liikenteen ja liikkumisen digitalisaatio

Osana korjausvelkaohjelmaa Liikenneviraston digitalisaatiohanke edistää digitalisaatiota koko väylänpidossa, mahdollistaen uusia palveluja ja varautumista liikenteen automaatioon. Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi tukee hallituksen digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristön kärkihanketta kokeiluilla, digitalisoimalla palveluja ja avaamalla tietoja. Trafi vastaa jatkossa myös Liikennelabrasta, jolla luodaan edellytyksiä digitaalisten liikkumispalveluiden ekosysteemin syntymiselle.

Suomen nykyinen tielainsäädäntö mahdollistaa automaattiautokokeilut. Koenumerotodistuksen kokeilulle myöntää Trafi [1]. Tieliikenteen automatisoinnin etenemissuunnitelman ja toimintaohjelman 2016–2020 toimenpiteitä käynnistetään Liikenneviraston, Trafin ja Viestintäviraston toimesta tavoitteena automaattiajamisen edistäminen. Kokeilualueita automaatiosta on käynnissä Tunturi-Lapin arktinen älyliikenteen testialue Aurora [2] sekä Tampereen ja Rajamäen alueella UrbanAutoTest [3].

Liikennevirasto,
Liikenteen palvelut -osasto
PL 33, 00521 HELSINKI
Opastinsilta 12 A
00520 HELSINKI

Puhelin
0295 34 3000

Sähköposti
kirjaamo@liikennevirasto.fi
etunimi.sukunimi@liikennevirasto.fi

www.liikennevirasto.fi

Liikennetiedon välittämisessä ajoneuvojen ja infrastruktuurin välillä käynnistyy vuoden 2016 huhtikuussa Liikenneviraston, Trafin ja HERE:n Coop-projekti osana yhteispohjoismaista, EU-tuettua, NordicWay-hanketta [4]. Vuoden kestävä ja 1000 vapaaehtoisen testikäyttäjän kokeilu toteutetaan Helsingin ja Turun välillä E18- sekä kehäteillä. Kokeilun tavoitteena on liikenneturvallisuuden parantaminen. Pilotissa testikäyttäjät lähettävät ja vastaanottavat älypuhelinsovelluksella matkapuhelinverkon välityksellä tarkkaa sijaintitietoa vaaranpaikoista kuten onnettomuuksista tai sääolosuhteista.

Liikkuminen palveluna (Mobility as a Service, MaaS) yhdistää matkat ja kuljetukset uudella tavalla ovelta ovelle tarjoten parempaa palvelua asiakkaan tarpeisiin. Eurooppalaisen MaaS Alliance -työn ja kotimaisten selvitysten kuten palvelumarkkinoiden muutos [5] lisäksi kokeiluja on käynnissä mm. Hämeenlinnassa [6], Kolarissa [7], Seinäjoella [8] ja Turussa [9].

4 Yhteenveto

Hallituksen ohjelman mukaiset uudet digitalisaation mahdollisuuksia hyödyntävät kokeilut ratkovat yhteiskunnan liikenteen ja liikkumisen haasteita tarjoten asiakkaille parempia ja turvallisempia palveluita. Vuonna 2016 liikkumisen uusia palveluratkaisuja kokeillaan Suomen kaupungeissa sekä tieliikenteen keskustelevia ajoneuvoja ja automaatiota tutkitaan NordicWay, Coop -kokeilussa sekä testialueilla.

10.3.2016, Helsinki

Eetu Pilli-Sihvola
Erityisasiantuntija, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi
eetu.pilli-sihvola@trafi.fi
029 5345 572

Ilkka Kotilainen
Projektipäällikkö, Liikennevirasto
ilkka.kotilainen@liikennevirasto.fi
050 311 8016

Lähteet

1. http://www.trafi.fi/filebank/a/1432624257/b76751ad78747e2d91b2018e3d5f9d64/17602-Koenumerotodistuksen_hakeminen.pdf
2. www.snowbox.fi
3. http://www.tts.fi/index.php/tts-1/lehdistoetiedotteet/2096-alyliikenteen-testausalue-ja-palvelut-rajamaelle
4. www.nordicway.net
5. http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf8/lts_2015-56_maas_services_web.pdf
6. http://liikennelabra.fi/maas-kokeilu-alkaa-hameenlinnassa/
7. https://www.sonera.fi/medialle/showArticleView?article=yhdistele-matkoja-helposti-ylls-around--sovelluksella&id=9f36a499-0fd6-4494-8906-409914fe4b8f
8. http://www.sito.fi/2015/02/seinajoella-toteutetaan-liikenneviraston-trafin-ja-siton-liikenne-palveluna-pilottihanke/
9. http://tuup.fi/medialle/

Jakelu

Liikenne- ja viestintävaliokunta, eduskunta
Seppo Öörni, Liikenne- ja viestintäministeriö
Marko Sillanpää, Trafi
Anna Schirokoff, Trafi
Tommi Arola, Trafi
Sanna Sonninen, Trafi
Mia Nykopp, Trafi
Tiina Tuurnala, Liikennevirasto
Virpi Anttila, Liikennevirasto
Risto Kulmala, Liikennevirasto
Juuso Kummala. Liikennevirasto

Liikennevirasto,
Liikenteen palvelut -osasto
PL 33, 00521 HELSINKI
Opastinsilta 12 A
00520 HELSINKI

Puhelin
0295 34 3000

Sähköposti
kirjaamo@liikennevirasto.fi
etunimi.sukunimi@liikennevirasto.fi

www.liikennevirasto.fi